

ANNA ΦΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ

ΟΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΟΡΑΤΟΣ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΤΟΝ 21^ο ΑΙΩΝΑ

Η δυτική μυωπία, η ισχύς του σεξισμού και η άρνηση του αντισημιτισμού

Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2022

Το ρατσιστικό φαινόμενο χαρακτηρίζουν καταλυτικές αντιφάσεις. Οι έρευνες ευρωπαϊκών και κρατικών θεσμών δείχνουν ότι οι πολίτες των δυτικών χωρών εμφανίζονται σε ψηλά ποσοστά αντίπαλοι των ρατσιστικών ιδεών. Παράλληλα, ο ρατσισμός συνεχίζει να ασκεί ισχυρή επίδραση. Παρά την αναίρεσή του από τις επιστήμες και τη διεθνή πολιτική και ηθική καταδίκη του μετά το 1945, (πρώτη

αντίφαση) ο ρατσισμός αναβιώνει κατά περιόδους, όπως τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια στην Ευρώπη και ευρύτερα. Παρά την αποδοχή της καταδίκης τους από τους πολίτες, (δεύτερη αντίφαση) οι διακρίσεις σταδιακά πείθουν αυξανόμενα ποσοστά πολιτών. Και παρά το γεγονός ότι διαδίδονται από ακροδεξιές ομάδες και κόμματα, (τρίτη αντίφαση) ο σεξισμός, ο φυλετισμός, ο αντισημιτισμός, η ξеноφοβία, η μισαλλοδοξία κ.ά. απλώνονται ανησυχητικά στις σύγχρονες δυτικές δημοκρατίες.

Σκοπός του βιβλίου είναι να απαντηθεί το ερώτημα γιατί ιδέες επιστημονικά, ηθικά και πολιτικά καταδικασμένες πλανώνται ξανά τον 21ο αιώνα πάνω από την ενωμένη Ευρώπη και όλη τη Δύση. Η ανάλυση δείχνει ότι απαντήσεις σε αυτό το «γιατί» κρύβονται στην αθέατη πλευρά του κοινωνικού φαινομένου, στον αόρατο ρατσισμό που διαχέεται στον κόσμο, και ειδικότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα.

Έγραψαν για το βιβλίο

«Το βιβλίο της Άννας Φραγκουδάκη είναι ένα πολύ πλούσιο βιβλίο, που συνδυάζει και παρουσιάζει ένα ευρύτατο φάσμα πτυχών του ρατσισμού: η συγγραφέας παρακολουθεί το φαινόμενο σε βάθος χρόνου και σε πολλές και διαφορετικές του εκφάνσεις. Οδηγεί έτσι σ' ένα μεγάλο ταξίδι τον αναγνώστη: από την αποικιοκρατία και τις επαναστάσεις των χωρών της Αφρικής και της Ασίας για την ανεξαρτησία τους, ως τον πανταχού παρόντα σεξισμό και την συγκρότηση φεμινιστικού κινήματος ως απάντηση στις προκλήσεις του. Εξετάζει επίσης τον αντισημιτισμό στην Ευρώπη (ορατό και «αόρατο») πριν και δυστυχώς και μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, σε συνάρτηση και με την ίδρυση του κράτους το Ισραήλ. Θαύμασα τη συστέγαση τόσων ποικίλων θεματικών και την πραγμάτευση μιας τέτοιας ευρείας γκάμας ζητημάτων, που τις συνδέει όμως το οδηγητικό νήμα του ρατσισμού. Το βλέμμα της συγγραφέως κινείται σε

μία παγκόσμια κλίμακα, που περιλαμβάνει από τον Δυτικό κόσμο και τις χώρες της Αφρικής και της Ασίας που υπήρξαν αποικίες του μέχρι τη Μέση Ανατολή.

Από τις 278 σελίδες στις τελευταίες 65 ο φακός της συγγραφέως εστιάζει αποκλειστικά στην Ελλάδα. Σ' αυτό το Δεύτερο Μέρος η συγγραφέας επιχειρεί να εντοπίσει αυτό που ονομάζει "Η παρανόηση του ρατσισμού στην Ελλάδα" και να προσφέρει μια ερμηνευτική προσέγγιση των βαθύτερων αιτιών αυτής της παρανόησης εστιάζοντας στον αντισημιτισμό».

Οντέτ Βαρών-Βασάρ (απόσπασμα από την ομιλία της στην παρουσίαση του βιβλίου 15/3/2023)